

Kostyál László

In memoriam Gábrriel József

1952-2015. nov. 10.

Tanár Úr, csöngettek, menni kell!

Gyászol a zalai művészetkedvelők közönsége. Gábrriel Jóskának, bocsánat, Gábrriel József festőművésznek és tanár úrnak a gyilkos betegséggel folytatott nehéz küzdelem után maga a névrokona, Gábrriel arkangyal csengetett. Ez az utolsó csengőszó hazahívta őt Teremtőjéhez. Hányszor és hányszor indult a stúdiumok kezdetét jelző csengőszó után kötelességtudóan a tanítványaihoz, akik évtizedek múltán is emlékeikben őrzik határozott és alapos útmutatásait, finom ugratásait, szarkasztikus humorát. Sokan közülük az ő indíttatására választották az alkotói pályát, és maguk is festőművészek lettek. Bár a katedrát már jó másfél évtizede elhagyta, ma is nagyon sokan gondolnak nosztalgiával a Tanár úrra.

Gábrriel József Söjtörön született 1952. május 23-án. 1974-ben végzett a Pécsi Tanárképző Főiskola rajz-földrajz szakán, majd 1980-ban a Képzőművészeti Főiskolán is diplomát szerzett. 1974-1989 között a zalaegerszegi Deák Ferenc Szakközépiskolában tanított, 1989-től tíz éven át az Ady Endre Általános Iskola és Gimnázium óraadó tanára volt. 1999-ben megnősült, és az Amerikai Egyesült Államokba költözött. Előbb a texasi Dallasban, majd a louisianai Slidellben lakott, de korábbi otthonától sem szakadt el, minden évben több hetet töltött zalaegerszegi kis házában, és rendszeresen hazlátogatott szülőfalujába. Munkáival folyamatosan jelen volt a zalai művészeti életben is, képei különböző magángalériák kínálatában mindmáig szerepelnek, újabb és újabb művészi korszakának alkotásait egész sor itthoni tárlaton mutatta be – az ő közönségének. Mert sokan vannak (vagyunk), akik igényelték és várták friss műveit. Művészetével számos rangos elismerést szerzett, így a mouscroni (Belgium) 5. és 6. Nemzetközi Plasztikai és Grafikai Kiállítás Ezüstérmét (1982 és 1984), a Zalai Tárlat díját (1985), a Szőnyi Ösztöndíjat (1987), a VII. Dunántúli Tárlat fődíját (1990), a Zalaegerszegért díjat (1994) és a Pro Urbe Zalaegerszeg kitüntetését (2007). Hazai és külföldi egyéni kiállításait számba venni is nehéz. Műveit itthon őt, külföldön további három közgyűjtemény őrzi. 2009-ben átfogó album jelent meg munkásságról, a Vitrin Kortár Képző-és Iparművészek Társasága kiadásában.

Gábrriel festményei és grafikai a zalai művészet értékes és karakteres szeptét képezik. Az alkotásai kapcsán a leginkább eszünkbe jutó fogalmak a szürrealizmus, a szimbolizmus, a szimultanizmus vagy éppen a sejtelmesség, de Gábrriel, különösen az utóbbi években, sokat tett azért, hogy véletlenül se lehessen őt egyetlen törekvéshez sorolni. A közelmúltban töredezett szürrealista kompozíciókkal párhuzamosan készített naturalisztikus táj- és zsánerképeket, sőt, portrékat, de valamilyen mélyebb, titokzatosnak tűnő jelentésréteget szinte valamennyi alkotása mögött érezni. Rengeteget dol-

gozott, szinte ontotta magából a képeket, újra és újra tudott valami meglepőt, továbbvivőt produkálni. Mikor tavasszal vagy ősszel hazajött Halom utcai házába, bőröndjében hozta magával a befejezésre váró, félig kész, vagy éppen az elkészült, itthon is bemutatásra szánt képeket.

Három éve, a hatvanadik születésnapja alkalmából rendezett tárlat kapcsán sokat beszélgettünk, bölcsessége, filozofikus gondolatai, éleslátása mély hatással volt rám. Azóta, amikor megérkezett, mindig felhívott, találoztunk, megmutatta az új műveit, elmondta terveit, elbeszélgettünk. Így volt ez idén tavasszal is, mikor eljövetelem előtt a langyos napfényben nézegettük kertjének hatalmas diófáját. Nyáron hallottam, hogy újra itthon van, a tervezettnél korábban, de nem keresett. Tudtam már, miért, és nem akartam zavarni. Nem szeretett magáról, egészségi állapotáról beszélni, ez olyan szféra volt, melybe csak kevesen léphettek be. Úgy éreztem, a harcot egyedül akarja megvívni, és ezt tiszteletben tartottam. Talán hiba volt, talán jól tettem, már nem fog kiderülni. A múlt héten – november 10-én –, mint az iskolában annak idején annyiszor, megszólalt a csengő. Ezt az utolsó órát már nem egyedül tartja, hanem közösen egykori kollégáinkkal, Németh Tomival, Fischer Gyurival, és talán másokkal is. Diskurzusuk elkísér bennünket...

Sit tibi terra levis!

A Pannon Tükör – hasonlóan néhány laphoz, mint a Hévíz vagy a Parnasszus – elérte a „nagykorúságot”: húsz éves lett. Ebből az alkalomból a november 6-án a Göcseji Múzeumban egy kis tanácskozást szervezett a szerkesztőség, egy kis áttekintést a történekről. Elsőként Balaicz Zoltán, Zalaegerszeg M.J. Város polgármestere köszöntötte a résztvevőket. Értékelte a lap eddig végzett munkálkodását és megemlíttette: a helyi támogatás fő teherviselője a város, aki ettől az évtől 5 millió Ft-ot biztosít a lap megjelenésére. Elismerve az eddigi eredményeket, a folyóirat országos ismertségét, mely a városnak is „megjelenést” biztosít az országos médiumokban, elismerésül és biztatásul – megemlékezve a 20 éves évfordulóról – Emléklapot adott át Péntek Imre főszerkesztőnek. Köszöntötte a tanácskozást Balogh László, a szerkesztőbizottság elnöke, a nagykanizsai Batthyány Gimnázium igazgatója is, aki további sikeres tevékenységet kívánt a szerkesztőségnek. Csontos János az Írószövetség nevében elemezte: Mire jök a folyóiratok, s öt tételben fejtette ki gondolatait. Kardos Ferenc költő, a lap kanizsai munkatársa vetített képes előadáson idézte fel Pék Pál, alapító főszerkesztő alakját, valamint a lap indulásának meglehetősen nehéz körülményeit. Péntek Imre főszerkesztő széles ívű áttekintést adott az elmúlt húsz évről: az irodalom és a kultúra töretlen ívű szolgálatát emelve ki fő gondolatként. Ismertette a lap működésének gazdasági alapját, kiemelve ebben Zalaegerszeg jelentőségét, szölt az NKA és az MMA mecénási szerepéről, a szerkesztőségi teendőkről, amelyeknek jobban kell a jövőben törekednie a „hivatalszerúségre”. Bence Lajos, a folyóirat lendvai főmunkatársa a két tájegység kulturális összetartozásának fontosságát hangsúlyozta, hogy a periodika rendszeresen helyet ad a Muravidéken született magyar nyelvű műveknek, teljesítményeknek. Dr. Kostyál László, a múzeum igazgató-helyettese, művészettörténész a lapban található képzőművészeti anyag jelentőségéről adott részletes és alapos tájékoztatót. Németh János Kossuth-díjas kerámiaművész arról szölt, miért szereti olvasni a Pannon Tükört? Mert nem csak sok információ van benne, de a prózai rovatban mindig talál érdekes olvasni valót is. Végül a lap 5. számát Szemes Péter esztéta, főszerkesztő- helyettes mutatta be.

Néhány pontatlanság, hibaigazítás. 4. számunkban a Pelso tizedszer című cikk 74. oldalán nem Szamán, hanem – helyesen: Szabán Györgyről van szó, akinek kompozíciója említésre kerül. Benedek Katalin Erdélyi művészek-erdélyi művészet című tárlatbeszámolójában a 79. oldalon pedig az általa leadott képek szerzője és címe maradt el. Ugyanezen lapszám 87. oldalán a Laudáció Lanczkor Gábor Caravaggio című költeményéről lemarad a szerző – Szörényi László neve. (A netre felkerülő lapszámokban ezek javításra kerülnek.) A hibákért mind szerzőink, mind olvasóink elnézését kérjük!